

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

Видав. Видавничої спілки „ДІЛО“

Начальний редактор ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто пот. шах. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нач. Редактор приймає
від 10—11 год. передпол.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4/20 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр.,
Італії 7/50 зл., Німеччині 7/30
зл., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Ру-
мулі 150 лей, Болгарії 7/50
зл., Австрії 7/50 зл. Зміна
адреси 1 зол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Польське питання.

В розгадці польського питання загалом, а польського питання на українських землях зокрема, нічого певнішого як утратити перспективу фізичну й моральну у відношенні до Польщі як явища політичного і до Польщі як явища історичного. Ця небезпека загрожує перспективі польського питання вносити особливе над нами, котрих замкнуто в обручі польських кордонів. Супроти цього слід, бодай час від часу, освідомити собі основні фактори, які вложилися на повстання, народили нову польську державу, та й на деякі основні, організаційні риси її характеру. Треба таке пригадувати українській громаді — на те хочби, щоб зберегти її як перед недоцінюванням Польщі, так — і може ще більше її перед перецінюванням теперішньої польської держави.

Зупинимось на коротко на одному факторі, котрий так сильно впливає на зрозуміння Польщі й на установалення її границь, що можна сказати, що не будь його — не було б ймовірно і самостійної Польщі, а якби і була, то була б Польська Республіка, то була б це маленька держава, під мірою парі теперішнім балканським державам.

Факт цей — польське питання в Росії й на Україні.

Коротко перед вибухом революції 1917 року в Росії тодішній президент Французької республіки Пуанкаре заключив з пок. Миколою II умову, якою Росія віддала під свободне вирішення Франції питання надренських країв, Франція отримала політичну свободу вирішення Миколи II і Росії — польське питання. Незважаючи на зрозуміння досягнень цього французько-російського пакту, Найбільша, мовляв, приятелька Польщі, Франція, і найбільший, мовляв, серед французьких державних мужів друг Польщі Пуанкаре, коротко перед остаточною перемогою держав антант над Німеччиною й Австрією, віддали рішення про „бути чи не бути“ самостійної Польщі — Петроградові і Миколі II. Значить вони погодилися на те, що самостійної Польщі або зовсім не буде, а буде тільки щось в році автономного генерал-губернаторства Варшавського, або коли й буде, коли виявиться на світі самостійна Польща, то буде вона дрібним князівством на тісній етнографічній польській території, і нічим більше. Від цієї долі виратувала Польщу російська революція в момент, коли провід її перенесли в свої руки більшовики. Розкладаючи армію, російську й українську, більшовики вломили стрижень гребет великої держави, на довгі часи викорстали її з-поміж великих держав світа — та й сотворили базу, на якій могла зародитися й поневірно вирости — велика Польща.

Більшовизм був, досі є і аж до свого загибну буде — шістьма „шансою“ великої Польщі, був, є і буде головним, чи не єдиним моральним і політичним оправданням зародження й розвою Польщі в очак

західної Європи і Америки. Грати роль головного союзника Франції на східних кордонах Німеччини може Польща єдиною тільки тому, що ладний союзник Франції в Східній Європі впаав у більшовизм. Погром більшовицьких полків під Варшавою і соромний, як для Росії так для України, рижський мир — ще даліші моменти польсько-більшовицького паралелізму. Рішення ради амбасадорів в справі Східної Галичини — ще далі: без більшовизму взагалі, а без більшовицьких і на більшовицький рахунок вписуваних підпалів у Східній Галичині — рішення ради амбасадорів про цю країну може й досі не було б. Більшовизм, як ніяка інша сила, працював ad majorem Poloniae gloriam. Він — найкраща гарантія існування Польщі в границях рижського мира, він — по правді — єдина справдішня реальна гарантія цих границь.

Думати інакше може тільки той, хто вірить в успіх асесатної, або бодай загально-європейської комуністичної революції. В кого такої віри нема, той не може чого іншого думати про міждержавну функцію більшовизму на Сході Європи.

Завдяки більшовизмові повстала

розрослася велика Польща, —

Ніякий інший, хіба тільки більшовицький режим на Великій Україні й Росії, не мігби признати границь рижського мира.

„Смутне время“ самої, на д. і ватажків у Московщині, насилья Руїна на Україні вже — зорі укріпили велику Польщу. Кінець „смутиного времени“ був початком упадку колишньої великої Польщі. Упадок більшовизму в Росії й на Україні — і тільки він — приведе до реалізації рижських границь, реалізації польського боку добровільної або — недобровільної.

З уваги на сказане не можна вірити — хоч скільки бч про це й писали польські і непольські газети — в ширість і реальність польських заходів коло поалення більшовизму взагалі, а зокрема коло повернення „єдиної й невідомої“ на його місце.

В Панейко.

Військо і поліція.

Польський бюджет на 1925 р.

Бюджетова комісія польського сейму розпочала працю над державним бюджетом на рік 1925. Годитьсь познати наші громадянство хоч зі загальними цифрами, щоб зрозуміти собі, на що саме йдуть безпосередні й посередні податки польських податників, а між ними в першу чергу податки 7-ми мільйонного українського населення.

Загальна сума предлімованих прибутків вносить 1,981,885,394 зл., а сума видатків 1,981,884,592,844. Рахункова надвишка дає суму 251,550 зл.

На прибутки складаються безпосередні податки в сумі 325,035,070 зл. А саме: ґрунтовий податок 55,000,000 зл., податок від міських нерухомостей 18,000,000 зл., промисловий податок 105,000,000 зл., дохідовий податок 75,000,000 зл., податок від рент і капіталів 2,000,000 зл. і відсотки проволочи, карі, екзек. належності і т. п. в сумі 100,000,000 зл. Далі йдуть посередні податки в сумі 98,550,000 зл., а саме податки від пива (6,500,000 зл.), вина (1,750,000 зл.), цукру (60,000,000 зл.), дріджів (5,000,000 зл.), земних олій (15 міль. зл.), акцизових й патентових оліат (3,000,000 зл.), та карі і гривни (2 міль.).

Мита дають суму 205,000,000 зл. (ввозове мито 190,000,000 зл., побічні впливи від ввозу 10,000,000 зл. і вивозове мито 1,800,000 зл.).

Стемпелі оплати повинні дати 85,000,000 зл., мастковий податок 133,000,000 зл., монополії (сахарна, сіль, тютюн, спирт і льотерія) 311,591,800 зл., і державні підприємства 21,187,287 зл.

В прибутках вдаряє нас одно:

предлімований дохід з відсотків проволочи, кар, екзекцій і т. п. при безпосередніх податках в сумі 100 міль. зл. Можна уявити собі бідність, неспроможність і просто, нужду податників, коли державний скарб рахує на стягнення з цих виснажених податників ще 100 міль. кар і екзек. належностей.

А тепер погляньмо, на що вуживається народний гріш? Найбільшу рубрику у видатках займає міністерство військових справ зі сумою 640,000,000 зл. Є ще більше, як третина державних видатків. Саме живчлення війська коштує 367,000,000 зл., озброєння 37,635,000 зл., повітряна фльота 15,797,000 зл., моринарка 8,350,000 зл., дільниця інжен. будівництва 60,000,000 зл., резерва заможнення 108,400,000 зл. і технічний відділ 1,855,000 зл.

Друге з черги замітне місце займає міністерство внутрішніх справ зі сумою 188,090,907 зл., а з того на саму поліцію призначено 102,933,641 зл. На інші міністерства ось як розділені суми видатків: скарб 315,804,000 зл., освіта 311,755,000 зл., справедливість 75,400,000 зл., промисл і торгівля 97,741,000 зл., публічні роботи 51,000 зл., земельна реформа (колонізація й осадництво) 49,970,000 зл., суспільна опіка 18,325,000 зл., закордонні справи 18,525,000 зл., залізниця 2,864,000 зл. Платня і видатки президента держави вносить 1,414,000 зл., сейм і сенат 6,744,000 зл. До того приходять ще різні менші видатки і диспозитивні фонди. Годитьсь зазначити, що нпр. диспозитивний фонд міністра закорд.

справ вносить 934,000 зл., міністра внутрішніх справ 1,700,000 зл. (на творення й підтримання настроїв), а міністра військових справ 3,568,000 зл. (можна уявити собі призначення цього фонду).

Не будемо зупинятися нади поодинокими позиціями польського державного бюджету, та не можна не зазначити, що його тенденція є консуміційна. Коли на саме війське й поліцію йде понад 740 міль. народних грошей, коли майже друге стільки йде на колонізацію „кресів“ (освіта, т.з. земельна реформа і т. п.), коли велику суму поглотитують персональні видатки, то майже ніщо не лишається на продукційні цілі. Такого військово-поліційного тугару не в силі здержати ніяка нормальна держава.

Франція й Чехословаччина.

Новорічний привіт Європи чехословаччому народові.

Французький прем'єр Еоріо сказав у руці посла ЧСР піднявши сердечні бажання чехословаччому народові з нагоди Нового Року.

Франція — кажеється у тих бажаннях — є щасливкою, що в своїх заходах бачить у візбудови Європи найшла такого ботрого й меткого співробітника, як Чехословачка республіка. ЧСР, не тільки сама щирою заохочує свою державність, утворювала свої внутрішні справи й придала собі позитивного світа, але й своєю прагатию дипломатичної прихильності з великою допомогою всім тим, які намагаються створити у європейському світі нового духа солідарності. Чехословаччина завжди була там, де говорилось про паніфікацію.

Даліше Еоріо з великою прагатию каже про діяльність Бенеша, якого кажеє „надзвичайно конструктивним духом“. Я гадаю особливо на співпрацю Бенеша, коли то ми, прийняті часто французьким ідеалізом, висловлювалися про „підприємство“ суду й казали „запобігти“ йому. Бенеш, який у принципі „запобігав“ (який на жаль не прийняв) Еоріо каже, щоб не співпраця Франції з ЧСР і чехословачкою демократією, яка має на меті виключно замирення й перебудову Європи, тримала даліше і в новому році.

3 інтерв'ю йних плянів

Ковенська „Litvaische Rundschau“ з 31. грудня м. податі такі „інформації“ з Варшави:

В тугошій політичній колах поширюється чутка, що польський уряд звернувся до Англії з пропозицією, в якій о огляду на напружену комуністичну пропаганду і зростаюче загострення політичних відносин у Східній Європі, — що унеможливилося стабілізацію положення, — заявляє готовість Польщі до інтервенції проти Рад. Союзу. Польське пропозиція уважати, перш ніж хвилю як останню і єдино підходящу для інтервенції. Од часом Польща вважають, що Рад. Союз, звернувши всю свою увагу на внутрішні заміщення і будівництво, не є підготовлений до війни, але все таки являється поважним противником.

На польський плян дала свою принципову згоду Румунія. Та між обома союзниками виникають деякі непорозуміння на цьому підході. Польща з огляду на свої схильності „кресів“ перейшла на бік націонал-

Польща -- Данціг.

Авантюра з поштовими скриньками.

З дня 5-ого січня Польща задувала завісти власну пошту між Данцігом і річпосполитою, покликаючися на версальський договір, яким Польщі буніто заповнено престо наглядати над адміністративною діяльністю порту, його комунікацією, поштою і т. п. Для цієї мети на будинку польського консуляту та в кількох інших місцях міста потварили поштові скриньки, розмішані на червоно-білому і з білим вірлом, як державною емблемою. Але вночі сталася неприємність: частину скриньок невідомі справники зірвали, а решту перемалювали на всенімецькі чорно-біло-червоні коліри. Одночасно всі німецькі данцігські газети надзвичайно гостро виступили проти спроб польського уряду й його ген. комісара у Данцігу завести там польське урядування, хочби лише в частині загальної міністерств Вільного Міста. Нацистична нім. тамошня преса у відповідь отверто похваляти всім, що в цих патріотів, що не втерпіли на віт польського вірла, і клекала платувати цей прошекер послідочно й даліше. Іншим словом: днем поштові скриньки у Данцігу міняються польськими національними барвами, а крізь ніч стають знову всенімецькими...

Нічого й казати, що представники польської республіки у Данцігу аж закипіли на таку образу польської державної емблеми. Ген. комісар Штраубенгер вислав до сенату Вільного Міста Данцігу гостру ноту протесту, домагаючися сатисфакції за "здобле ушкодження державного майна", негайного вишування і покарання винуватців, покарання місцевої нім. преси за підбурювання до публичних виступів проти польських прав у Данцігу і, якінші, особистої просьби вибачення з боку Представника Сенату у ген. комісара річпосполитої.

Сенат не зауривився категоричним тоном ноти. Він відповів холодно і стримано, що, мова, дуже жаліє з приводу неприємного інциденту, але в даному випадку не маєсто до діла з ніяким "антидержавним виступом" тільки зі звичайним порушенням приватної власності, якого, арештано, не було би, коли би Польща не захотіла без-

печно вводити у німецьке Вільне Місто польської пошти.

Нота на ноту, а на ноту нота, а нисліт тієї дипломатичної розмови такий, що вся польська преса кличе до репресій супроти Данціга, гбоючи отже про репресії торговельного характеру а між рідкими накликуючи до показання непомірливому Сенатові Вільного Міста "залізного п'ястука".

З другого боку й німецькі Данціг не дрімать: Секретаріат Ліги Націй вже астиг отримати ноту з представленням цілої афери, а німецька преса зачалаючи, що алас собі газда справу, до чого змагає польський уряд, — не боїться огих замірів...

Найближші дні можуть принести дуже цікавий розвиток подій над Балтійським морем.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на родня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

Дрібні вістини.

Потуганія визнала СРСР де юре на основі рішення ради міністрів.

В Альбанії скликав голова есеволюційного уряду Ахмед Бей Шогу національний збор на день 12 січня в Тирани. Для допомоги національним зборам хоче він сформувати новий кабінет. Після утворення кабінету будуть розписані нові вибори.

В Югославії йде далі нагічка на приклонники Радіа. По арештуванні цього останнього у Загребі прийшла черга на інших. Між першими а дітери партії Радіа Мачек, Предачец, Красич і інж. Косич. Всі арештовані відомініс від усього злини. Арештовано їх за зносини з Москвою та за намірене порушення супокую і порядку держави.

Дележницький діє стати наслідником Троцького на становищі комісара війни і на становищі голови Революційної Військової Ради. На місце Дележницького має стати головою Ради Народнього Господарства і комісаром Робітничо-Селянської Інспекції Кубішев.

Головою німецького парламенту вибрано соціалдемократу Лебе голосами соціальної демократії та центру.

Останні виступи Муссоліні.

Політична боротьба в Італії ввійшла у фазу, яка нагадує війновий чині, похід Муссоліні на Рим. Фашизм вводить рішучу боротьбу за владу: його диктатор завіз у державі виникновий стан. Опозиційно обласило. Увесь кабінет зголосив свою димісію, однак Муссоліні прийняв лише димісію двох невідобальних міністрів: Каваті та Спароккі. Над пресою понов знову мач військової цензури. Політичні та боса організації фашистської партії промочили як коліси.

Муссоліні хоче виникновим ласобачи розяснити невпевну атмосферу. Залізничні обставлені вартами, вулиці — стежками. Національна міліція виконує поліційну службу. Уряд поитогований здушити якнайменший відрух звернення проти диктаторської владі.

І все це по свіжій спробі сензацийного звороту а бік демократичних ідей. У Різдвянім тижні обіцявав Муссоліні зміну виборної реформи, а коли ця спроба "нормалізації" відносин осмілила опозицію, він налякався свого кроку і завернув до старої диктатури. Дарма, що до проявів бунту ще не дійшло, становище уряду незавидне. Муссоліні находитесь між опозицією ворожих йому партій явних ворогів диктатури і опозицією у власній партії, яка від довгих місяців критикує його методи правління, алажаючи його диктатуру надто рішучо. І одні і другі питаються: як довго триватиме це нове виникове становище і чи воно в силі атижкомирити бурю та перетворитись а основу "нормальної" владі — у такий чи іншим розумінні.

Лекції гри на фортеяні!

1165 1-3 1925

дипломований артист-п'яніст

заграничної консерваторії

Метода проф. ЛЕШЕТИЦЬКОГО і проф. VIROUX. Уклад рук, опрацювання току (touché), свободи сили і рішчисті пальця. — Грабоду рука а трудові технічні гри. — Интерпретація.

Зголошення від год. 4-5 попол.

Львів, вул. Лелевеля ч. 9. партр. №10.

ВОЛОДИМИР КУЧЕР.

Від мертвої праматері до свідомої думки.

(Справа теорії еволюції матерії)

З відкриттям і висвітленням проявів радіоактивності матерії атом перестав бути найменшою і неподільною одиницею матерії. Радіоактивність відібрала хемії віру в невідмінність первин. Перевень улягася переїмді на мийшій перевень, цей а черги переїняється знову на мийшій і т. д. І так уран промінюючи зникає атоми гелю у виді промінів "альфа" і свободні електрони а виді лумів "бета" і переїходить на уран x_1 , уран x_2 , уран II, уран у і в газовий перевень Іоній; при тих переїмдах вивязуються значні кількості тепла. Іоній знову переїходить по 10.000 літах у рад. Цей перевень віділюючи промінь альфа і бета при значній кількості тепла переїняється в іншу субстанцію — еманію: вона розпадається в той спосіб, що по кількох днях переїходить в части у гелі, а в части у рад. Іоній переїходить в часті у рад. А, рад. В, рад. С, рад. D, рад. E, рад. F і рад. G. Останній є тотожний а оловом. З уару у отримуємо проактин, актин і мийшій рад його перетворень, який подібно як радийний рад зміниться оловом. Виходить отже на те, що уран є прадіом усіх елемента.

Переїняємо часи романтизму в хемії. Здійснюються мрії середньовічних алхімістів. Переміна перестала бути недосяжною мрією. Міте і Штаєрайх добули навіть золото розбавляючи атоми пари живого срібла невеликим навідом вкладом праці, бо тільки свободними експериментами, які вивязуються в дуковому розрядженні.

Атоми є поділені; вони складаються з відносин електронів і шемених долатних ядер, званих протонами. Наряд протона в атомі первня є такий великий, що рівноважить всі відносні наряди електронів. Около протонів кружать електрони, як планети довкола сонця, або як сателіти довкола планет.

Приклонники космічного етеру приймають, що етер — цей досконало гнучкий осередок електромагнетичних хвиль є також аложенний з частинок, очевидно багато менших від електронів і протонів. Складники етеру називаються етеронами. Приклонники етеру уважають етерони за найменші одиниці матерії. З них є збудовані електрони і протони, а яких знову є утворені атоми, що входить у склад рідких молекул і ще більших колюїдальних дробин, званих міцелями. Між молекулами, що складаються на кристалоїдах, а міцелями, які є складниками колюїдів, заходить ця головна ріжниця, що молекули складаються з постійного числа атомів і мають постійний молекулярний тагар. Пр. молекули алькоголю мають все два атоми

вугля, шість атомів водня і оден атом ксія; їх молекулярний тагар вивисить: $2 \times 12 + 6 \times 1 + 16 \times 1 = 46$. Тимчасом молекулярний тагар статнього кремня S і O_2 , а H_2O хитастся в границях від 60 до 50.000. Коли порівняємо атоми з планетами, разом з окржуючими їх сателітами, можемо молекули порівняти з соняшними укладами а міцелі зі сьйтами або галаксіями. Молекули складаються на неорганічні тіла (кристалоїди), а міцелі на живі устрої.

З черги вишними від молекулів одиницями мертвої матерії є кристали. В органічній світлі знову вишною одиницею від міцелів є клітина, яка входить у склад тканин рослинних і звіриних осібків. Найдосконалішою між тканками є кристали нерва тканин. Найдосконалішим звіриним осібком а рівночасно найбільш аложеною одиницею органічної матерії є людина.

Таким робом отримуємо такий ряд еволюції матерії (приймаючи погляди приклонників етеру): етерон, електрон і протон, атом, молекул і міцеля, кристали, клітина, тканина, людина.

Висислені шоймо одиниці виступають у природі осібком або а якийсь лучі. Тіла природи є найчастіше аложені з ріжнородних одиниць матерії, але бувають також й однородні аложения одиниць. В етері виступають не тільки самі етерони, але також свободні електрони, атомні молекули, міцелі.

а навіть кристали і клітини; а другого боку етер проникає всі тіла природи. Свобідні електрони знову знаходяться нераз у більших одиницях і їх сполуках, пр. а металлах.

Матерії не можна собі навіть уявити без енергії матерії. По висисновкам зі спеціальної теорії релативності: поняття матерії покривається з поняттям енергії.

Коли так, то кожна одиниця матерії має особіну, собі питому енергію. Однак покищо не можна означити докладно від енергії кожної гатунку одиниць, бо нема ще способів докладного відділення одних одиниць від других. Це одна трудність, а саме: енергія ділає нераз тільки у царині простору, обнятого даними одиницями, до якого людина по причині дуже малих розмірів тих одиниць не має способу там заглянути.

Найменше знаші природники є етерони, тому нічого не можна сказати про їх енергію. Твори теорії структури етеру допускають, що загальне тяготіння є саме впливом ділення етеронів. Останні якнайпростіші одиниці матерії по явилися найраніше на світлі, тому взаємне притягання має було найпершим видом енергії природи. Наслідком взаємного притягання етеронів було згущення етеру; так повстали електрони і протони. Питома енергія електронів а протонів є електричність. Випадком взаємного ділення на себе електронів і протонів є атоми.

ФУТРА

поручав **СТАНІСЛАВ СТЕМПКОВИЧ**
різкож приймає
всього РОДА ПЕРЕРІБКИ, НАПРАВКИ І Т. П.

Полекші в сплатах!

1158 2-5

Львів, пл. Капітульна ч. 1.

Полекші в сплатах

**Жіночі
Мужські
Діточі**

Роль лібералізму.

Погляди Л. Джорджа.

Льюїс Джордж, відомий велику промову в національно-ліберальному клубі, а який закликає до відновлення давніх політичних і сил лібералізму в Англії. Ліберальні партії — каже він — хоч вони у всіх краях західної Європи були в меншості, ліберальні свої країни від катастрофи. Коли зважити собі труднощі над збереженням прослідження чимеського лібералізму, то можна з певністю ствердити, що почлине, але певне відновлення Німеччини треба приписати саме повиткові німецького лібералізму, який спокійно, але рішуче виступив в обороні свободи, поступу і миру. Те саме спостереження можна зробити й у Франції. Мілітаризм правили, чи краще французький консерватизм під проводом Поінкаре звитворював у приспіненому темлі ситуацію, яка вела неминуче до нової великої світової війни. Ніщо не могло завернути Поінкаре з того шкідливого шляху, на який вступив, хіба революція у Франції, до не було досі таким неможливим явленьям знищення французьких фінансів і завдяки нерозумній та безумній політиці. Що сталося би з Францією, як би вона попала в революцію? Франція мала вибір між імперіалістичною політикою політикою, якої добмалося ціле французьке громадянство — а то політикою поміркованості — перетворення у відношенні до Німеччини. Слід підкреслити факт, що Франція пішла на той другий шлях і виманипувалася від впливів консервативістів. Саме прийшли там до толосу французькі ліберали, що в з суті речі сходяться з англійськими лібералами і це спасло Францію від катастрофи. Далі Л. Джордж зачепив Італію: Фашизм означає на ділі провал конституційної демократії в Італії. Це є триумф насильства над свободою. Лібералізм є єдиною надією Італії. Ліберальні провідники Джоліті, Орландо, Саяндрі і Нітті роблять кроки для

нової боротьби за волю Італії. В Росії немає ніякої ліберальної партії. Червоні та білі стоять там проти себе в їхнім страшином терором. Така ситуація є теж мрією англійських консервативістів і соціалістів. Велику Британію треба за всяку ціну спасати від такої катастрофи. Англійська нація спасеться від того страхіття тільки тоді, коли в совісти англійського народу лібералізм відістане своє давнє становище.

Арешт Ст. Радіча.

Арешт провідника сепаратистичного хорватського руху, Степана Радіча, дає нагоду до різних протилежних передбачень: яким шляхом може піти дальший розвиток взаємин між Хорватією та Сербією. Такий рішучий крок сербського уряду може зміцнити обурення Хорватів і заважити на найближчих виборах, в яких насильство над Радічем може стати гаслом боротьби проти уряду. Чи може зміни в настроях маса відчуватися свого вчорашнього вибрана?

Радіч є надто великою індивідуальністю, щоб його доля не заважила на долі держави роздертої внутрішньою боротьбою. Його еволюція від лояльного австрійського громадянина та віруючого монархіста аж до радикально-соціалістичного республіканця, що став несприятливим оборонцем хорватських інтересів — відбувалася паралельно з еволюцією сусідніх настроїв. Радіч зі західно-європейською освітою та дипломатичним хистом єдиє чутливу знайомість селянської душі свого народу. Своєю подорожею до Москви він присудив собі невдоволені елементи у Македонії та в Албанії, вживаючи їх проти централістичної сербської політики.

Можна поважно сумніватись, чи розв'язання сербським урядом партії Радіча і його арешт саме нині є безпосереднім наслідком спільної протибольшевицької балканської політики, про яку стільки пишеться,

більше комплікувалася; акції повсталих левих ростикині клітини. Щойно згодом втворилися збірні клітини, які не могли присвоювати мінеральні сполуки, тому залежні були від ростики. Останні були златні до творення а дароносця лугля, а від і з роспушення у воді мінеральних солей — органічних сполук, зложених, як відомо, а білковатих міцелів.

Тепер слідує групування повсталих клітин у коольоні, описав подія праці і ріжноткування поодиноких клітин. Ці три чинники доводять до творення тканок. З клітин і тканок, які вибиваються вразливості, повстають перші змисли і нерви, щойно описав творяться двої і нерви осередки з витою ім енергією, яка проявляється як свідомість, думка і воля. Повстає людина, яка є остаточним, найдокональшим продуктом еволюції матерії.

Мимоволі насувається тут враз ціла низка питань? Чи на людині кінчиться розвій матерії? Чи сили природи, видавши людину, не зможуть уже створити одиниці ще доскональшої і вищої? Чи нинішні умовини, серед яких людина живе на землі, уможливають у будучності утворення надлюдини, чи може ведуть до деградації? А дальше питання: яка буде майбутня доля людства? Поступ, що веде до зоволодіння свігом, чи регресу і загибелі?

я яка є щойно музикою майбутності Румунії, Болгарії та Югославії. За зносини зі селянським інтернаціоналом могли арештувати Радіча вже 3 місяці тому. Радіч є просто небезпечною індивідуальністю для „об'єднаноюч“ намагань сербського уряду. Хто зна, чи не стана він на лаві обвинувачених за державну зраду ще небезпечнішим, ніж у своїм таємним сховищі, де вистежила його поліція. Влада, яка творить національних героїв, засуджуючи їх, засуджує часто і себе саму. Хорватія не швидко найде керівника рівного Радічеві, а Югославія може присудом над ним втворити фермент, який буде ще небезпечнішим, ніж дотеперішня ситуація. Радіч звернувся до народу з маніфестом, приготувавши настрій до свого суду, на яким виступатиме як жертва насильства.

„Кресова“ ідилія.

Віляне діяльності польського пограничного корпусу.

Корпус пограничної охорони, що з дня 1. листопада м. р. обсадив по польському боці границю рижського трактату, ось як білясусе свою діяльність на протязі двох місяців:

В тому часі корпус відпер 18 „диверсійних ватаг“, що намагалися перейти на польський бік в силі від 5 до 30 людей. Одночасно той корпус зневалізував 14 ватаг, що пробували перейти на радянський бік після докоання диверсійної акції. Збройних нападів на державні об'єкти було 15. Радянська прикордонна сторожа загорнула 6 польських жовнірів. В боротьбах полягло 2 польських жовнірів і 2 було ранених. За те польська прикордонна сторожа вбила 14 і ранила 12 „бандитів“ і цивільних осіб. Крім того схвачено 60 „диверсантів“ і 3 жовнірів червоної армії, арештовано 71 осіб, що намагалися нелегально перейти кордон, та придержано 349 пачкарів. На радянський бік переселено 51 осіб і придержано 31 виселених радянською владою. Як бачимо біляне діяльності польського пограничного корпусу представляється дуже поважно, вказуючи на „идилію“ відносин на східних „кресах“.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Сутиння на радян. границі.

Вночі на 7. І. о год. 3-й ватага з 7 людей намагалася перетерти в радянського боку на польський через границю на відтинку Юзюці, крем'янецького пов. По завазній бою а патрулюю корпусу охорони границі мусіла відступити. Оставили двох убитих. Дня 8. І. на відтинку Кробишівка, крем'янецького повіту болшевицька стежа стріляла до польського постерунку. Один болшевицький жовнір тяжко ранений.

Чутки про вбивство Мусоліні.

На віденській, будапештській і швайцарській біржі кружляли 9. ц. м. чутки про вбивство Мусоліні. Чутку що італійські представництва негайно запевнили. — Відділи карабінерів обсадили Народний Банк у Наварі на приказ слідчої комісії сенату. В сейфах банку найшли документи в справі вбивства Матеотті. „Кор. д'Італія“ повідомляє, що Мусоліні заявив, що неможливо скликати виборчу комісію перед надходистом ц. р. Тому вибори відбулися би щойно в 1926 р., хіба негайно конетність приневолівала би негайно розписати вибори.

„Дейлі Тел.“ повідомляє з Риму, що згідно з загальною думкою в Італії, колиб опозиція побідила при найближчих виборах, утвориться кабінет Джоліті й Амандолі, який виступить проти Мусоліні з процесом за держ. зраду.

Чутки про уступлення Еріо.

З Парижа звідомляють, що знову почали кружляти чутки про можливість уступлення Еріо. У політичних колах думають, що Еріо недугою хоче оправдати свою безсилість. Наслідками називають Брінга й Люшера.

Кріза нім. кабінету.

Місія Маркса утворити кабінет, мабуть, у третє не вдалася. Фракція центру з тим, щоб канцлер сповнив завдання, яке взяв на себе. Демократи готові попірти Маркса в утворенні кабінету. „Н. Вр. Тгт.“ звідомляє з Берліна: Поширюється чутка про замах радик. правниці при допомозі райсхари колиб нім. народова не здобули відповідного впливу в уряді.

СЛАВНО-ЗВІСНА РЕСТАВРАЦІЯ

та кімната до снідань

Р. ФЛІССЕРОВОЇ

у Львові, Ягайлонська ч. 3.

Поручає знамениті обіди і вечері. Де бірний буфет. Першорядної якості капітальні косяки і загорничні.

1157

2-3

ВІДГУКИ ДНЯ.

З моєї офіційної черепишки.

с. 44.

Львів, 9. січня 1925.

Високоповажний Пане Прокураторе!

Вже в попереднім листі до Вас мав честь подякувати Вам за уважність до моєї мізерної особи. Я тоді вже з повністюю впевненістю казав, що конфіскації моїх феєдистів причиною до мого морального і матеріального розросту. Всеж там я звертав Вам увагу, що того року протекційна поведінка Вашої Милості може мати потужний вплив на могой талант, бо середовище зарозумілості і гордізю. Однеж Ви мене не послухали і далі гадаетесь много, як пішла матиця.

Насидки цього вже показались. Я почав дерти нос... навіть спитати тов. Кадриця, який має стільки засуду у підсудній українського театрального мистецтва на телевізійній ринку. Тов. Кадриця публічно заявив, що я терплю на могой таланті (меланхолія — латинське слово і на могой епічному з латинським сальованим словом „mega“ Mania!).

Але де було би ще пізніше. Може бути зарозумілим адміністратор газети, то чомуж не може бути ним спіробітник редакції?

Всеж таки в своїй зарозумілості я не перетодив ніколи границі гімназійного учителя, чи судового інспектора.

Справж була би на тім і застрягла, як, несприхом кажучи, застряг який український умірелості, але Ви, Пане Прокураторе, не допустили до цього.

Одним почерком пера дали мого зарозумілості такий тін, що вона переросла директори: гімназії, банда і „Товару“.

Недало що я налісав нуру теплі сая про польське кресове жіноцтво та про його тугу за якийським станом у деяких місцях. Ваша Милість булз кивав думки, що пиймковий стан мав би для „кресовичок“ шкідливі наслідки і тому счеркував Ви мою апологію.

Та сія не в тім! Счеркувати Вам правду відав все, що тільки подобається. На щож є прохатор, українська газета і червоноі олівець.

Але я до нині не знав, що „Галактіон Чіпка“ містить також у собі: „єство злочину“ з \$ 65 (а) зак. кави, чи п-овини з \$ 300 зак. карного. Мав здавалося, що це собі значає, немилно і як і надалося як Ф. Ф., В. М., чи О. О.

Телер бану, що справа маєть лася міцше.

Галактіон Чіпка — це така небезпечна слово, а властиво два, що його не можна друкувати по галтах, так як мена ніяк счергеланка: Пегжиського, Микитя, Петлюри чи Крескарівського.

Тому Ви переречували його разом з пидим фрейзюном „кресом наїсти“.

Після такого чеорудного факту, а ді-

«Діло», Львів, Ринок 9, 10.